

Przemyśl, dnia 15.04.1985r. 469

JAWNE

Na podstawie art. 86 ust. 3 w związku
z art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 22 stycznia 1999 r.
o ochronie informacji niejawnych
(Dz.U. nr 11, poz. 95 z późn. zm.)

Tajne spec. znaczenia

Sgt. Nr

ANALIZA

materiałów sprawy obiektowej krypt. "WICI"

Nr rej. PR-3252.

Sprawa obiektowa krypt. "WICI" została wszczęta w dniu 30.05.1985r. na Wojewódzki Komitet Założycielski NSZZ RI "S" w Przemyślu z siedzibą w Jarosławiu. WKZ NSZZ RI "S" od momentu zarejestrowania a wcześniej jako nielegalny związek zawodowy rolników rozpoczął aktywną działalność organizacyjną obliczoną na rozbijanie i likwidowanie socjalistycznych struktur samorządowych na wsi eliminowanie wpływów PZPR, ZSL oraz przekształcanie związku zawodowego rolników w organizację polityczną o charakterze niezależnej partii chłopskiej.

Dlatego też celem założenia i prowadzenia sprawy obiektowej na to zagrożenie była operacyjna kontrola działalności członków WKZ-tu oraz pozostałych ogniw organizacyjnych. Przeciwdziałanie w podejmowaniu przez związkowców chłopskich działalności politycznej. Zapobieganie w przenikaniu do ogniw NSZZ RI "Solidarność" członków nieformalnych grup antysocjalistycznych jak również głoszonych przez nich poglądów politycznych.

W okresie zawieszenia działalności związkowej na wsi oraz bezpośrednio po jej rozwiązaniu na bieżąco kontrolowane za pomocą źródeł informacji zachowanie się głównych figurantów środowisk opozycyjnych na wsi zapobiegając próbom podejmowania inicjatyw konspiracyjnych.

Internowani a następnie zwolnieni z internowania:

1. Jan Karuś - V-ce przewodniczący WKZ NSZZ RI "S" Rejon pld.-wsch. w Przemyślu z siedzibą w Jarosławiu,
2. Stanisław Pajda - "
3. Augustyn Czubocha - "
4. Bajcar Kazimierz - "
5. Dul Władysław - "
6. Duchan Henryk - sekeretarz WKZ NSZZ RI "S"
7. Maria Izydor - członek WKZ
8. Kanaś Aleksander - V-ce przewodniczący GKZ NSZZ RI "S"

w Narolu,

9. Wasiuta Józef - Przew. Koła NSZZ RI "S" w Pełkuniach,
10. Stopyra Mieczysław - V-ce przew. Koła NSZZ RI "S" w Tuczempach
11. Trelka Tadeusz - Przew. Koła NSZZ RI "S" w Tuczempach,
12. Kata Józef - Przew. GKZ NSZZ RI "S" w Oleszanowie,
13. Woźny Mieczysław - Przew. ZKZ NSZZ RI "S" w SKR Oleszyce,
14. Trojnar Jerzy - V-ce przew. GKZ w Orłach,
15. Wirkijowski Kazimierz - Przew. GKZ NSZZ RI "S" w Stubnie,
16. Cząstka Henryk - Przew. GKZ NSZZ RI "S" w Zarzeczcu,
17. Rzepecki Roman - Przew. GKZ NSZZ RI "S" w Dzikowie Starym,
18. Kantor Adam - Przew. ZKZ NSZZ RI "S" w PGR Horyniec,
19. Siwiec Adam - Przew. ZKZ NSZZ RI "S" w POM Przemysł,
20. Diabla Stanisław - Przew. KZ NSZZ RI "S" w Kombinacie Rolnym Hruszowice,
21. Łuc Franciszek - Przew. KZ NSZZ "S" w Zakładach Pieczywa Cukierniczego "SAN" w Jarosławiu,
22. Łukaszek Wojciech - Oddział Miejski Stowarzyszenia PAX w Jarosławiu - rzecznik prasowy MKZ Jarosław.

14 spośród w/w osób zostało poddanych inwigilacji w ramach kwestionariuszy ewidencyjnych. 2 osoby tj. Kantor Adam i Diabla Stanisław podlegają kontroli operacyjnej WOP w związku z przejęciem przez tą służbę zabezpieczenia gospodarki rolno - spożywczej w strefie nadgranicznej. W stosunku do 3 osób wszczęto sprawy operacyjnego rozpracowania tj. /J. Kułaj - "Żywiciel"/, /J. Karuś - "Zielarz"/, /H. Cząstka - "Bibuła"/, 2 osoby tj. Ważny Adam i Siwiec Adam skorzystali z prawa wyjazdu poza granice PRL. Kontrola operacyjna osób zwolnionych z internowania pozwoliła ustalić, że czołowy aktyw WKZ NSZZ RI "Solidarność" jakkolwiek zarzuć aktywność związkowa to jednak swoją działalność umiejscowił przy kościele realizując z dużym zaangażowaniem prowadzoną pod auspicją kościoła akcję charytatywną. Szczególne ożywienie działalności byłych działaczy NSZZ RI "Solidarność" nastąpiła po kazaniu wygłoszonym przez ordynariusza diecezji przemyskiej ks. bpa I. Tokarczuka na Jasnej Górze w dniu 9.09.1982r. z okazji święta M. K. Siewnej w którym to kazaniu uznał on za potrzebne i konieczne reaktywowanie NSZZ RI "S", a także po zapowiedzi utworzenia przy kuriach referatów duszpasterstwa rolników indywidualnych. To moralne i duchowe ~~wsparcie~~ wsparcie stworzyło przesłanki do wszczęcia przy parafii rzymsko - katolickiej w Krasiczynie nauk rekolekcyjnych organizowanych w ramach tzw.

Społecznego Studium Kościoła.

W dniu 9.12.1982r. pod pozorem rekolekcji stanowych odbyło się pierwsze spotkanie czołowego aktywu NSZZ RI "S" i NSZZ "S" z diecezji przemyskiej, krakowskiej, częstochowskiej, kieleckiej, warszawskiej i archidiecezji lubaczowskiej.

Oprócz treści religijnych, które były tematem rozważań, w grupach 3-4 osobowych były prowadzone pogadanki na temat działalności NSZZ RI "S". W formie tzw. żańcuszka była kolportowana gazetka p.n. "Solidarność RI" oraz wydawnictwo "Piast". Wśród uczestników przeprowadzono również ankietę p. t. "Rachunek sumienia" w której były zawarte m. in. pytania dot. działalności NSZZ RI "S", stosunku osobistego do tej organizacji, oczekiwań i nadziei związanych z reaktywowaniem związku.

W dniach 22 - 25.02.1983r. w klasztorze SS Karmelitanek w m. Czarna k/Krakowa członkowie OKOR Ob. Nowacki Wieniczyśław i Bielańska Krystyna zorganizowali zakonspirowane zebranie działaczy opozycyjnych. Na podstawie składu personalnego organizatorów i uczestników imprezy oraz treści obrad ustalono, że chodzi tu o typowe zebranie organizacyjne nielegalnej organizacji podziemnej występującej pod nazwą "Ogólnopolski Komitet Oporu Rolników". Wśród podjętych uchwał na uwagę zasługują:

- wystosowanie listu do Prymasa Polski w którym zwracają się o błogosławieństwo dla inicjatywy organizowania duszpasterstwa chłopskiego przy parafiach,
- rozpoczęcia akcji tworzenia zapasów żywności na wypadek strajku generalnego, który wg przewidywań organizatorów ma nastąpić po wizycie Papieża, objąć cały kraj i może trwać kilka miesięcy,
- opracowanie petycji do Sejmu PRL wykazującej rzekome bezprawie wobec działaczy KSS KOR, LPN i "Solidarność".

Podczas tego spotkania wspólnie przyjęto iż następne odbędzie się w Krasicy w dniu 5 - 8.03.1983r. przy czym każdy z uczestników zobowiązany został do zaangażowania i zwerbowania osób znanych z własnego środowiska. W spotkaniu w Czarnej z terenu województwa przemyskiego wziął udział były V-ce przewodniczący WKZ NSZZ RI "S" Ob. Jan Karas.

Na przestrzeni 1983r. w Krasicy odbyło 8 spotkań w których w charakterze prelegentów brali udział /ks. Ryczan KUL Lublin/ks. Lis Ewa, Jabłońska, Deptużowa, ks. bp T. Błaszczewicz, ks. prof.

Kozak, prof. Andrzej Stelmachowski, prof. Adam Stępowski, ks. Bartmiński, ks. Zarych. Oprócz treści religijnych w spotkaniach tych nieodmiennie poruszano sprawy społecznie polityki wewnętrznej przyszłości ruchu zawodowego, związkowego na wsi. Zajęcia w ramach tzw. Społecznego Studium Nauk Kościoła objęto kontrolą operacyjną w ramach sprawy operacyjnego sprawdzenia krypt. "Oaza". W trakcie realizacji przedsięwzięć operacyjnych ustalono uczestników, którzy najczęściej brali udział w rekolekcjach w Krasieczynie:

1. Karuś Jan zam. Tapin 93
2. Czastka Henryk zam. Kisielów 68
3. Mikołaj Waldemar - Jarosław, ul. Słoneczna 5/37
4. Bonarek Jerzy - Przemyśl, ul. Pastrowskiego 4/9
5. Ruchciński Marek Przemyśl, ul. Węgierska 15,
6. Biabin Stanisław Medyka 493/1
7. Sliwiński Jarosław Mirocin 61
8. Stopyra Mieczysław Tuczempy
9. Balicki Władysław Tapin
10. Trelka Tadeusz Tuczempy
11. Czubocha Augustyn Tuczempy.

Wymienieni byli czołowymi działaczami NSZZ RI "S". W ostatnim okresie tak uczestnicy rekolekcji jak i część rolników woj. przemyskiego zainteresowaną jest planowaną pomocą państw kapitalistycznych Europy Zachodniej i USA dla indywidualnego rolnictwa w Polsce. Pomoc ta ma być realizowana w ramach fundacji na rzecz rozwoju rolnictwa indywidualnego w Polsce. Można tu zaobserwować żywe zainteresowanie tym problemem Kurii Biskupiej w Przemyślu jak i byłych działaczy "S" RI. Przykładem może być fakt szczegółowego omówienia założeń fundacji przez prof. A. Stelmachowskiego na sekcjach rekolekcyjnych w Krasieczynie. Wypada nadmienić, że temat ten jak żaden inny spotkał się z żywym zainteresowaniem uczestników a zwłaszcza byłych działaczy "S" RI. Z dotychczasowego rozpoznania wynika, że Kościół zamierza dary w postaci środków do produkcji rolnej i maszyn rolniczych rozprowadzać pod swoją egidą. Stwarza to niebezpieczeństwo powoływania konkurencyjnych instytucji dla istniejących form społeczno - samorządowych na wsi. Oprócz wspomnianej, będącej jeszcze w sferze dyskusji pomocy zaczynają pojawiać się inicjatywy pojedynczych osób, które zamierzają organizować sprowadzanie darów z zagranicy dla rolników indywidualnych. Przykładem tego jest podjęcie takiej inicjatywy przez b. przewodni-

